

Aan: Het College van B&W,
Raadhuisplein 1,
Aalsmeer

In cc. aan: Femke Hoekstra en Peter Boers

Aalsmeer, 1 oktober 2024

Geacht College,

Dreigend tekort aan huisartsen

In Aalsmeer dreigt een tekort aan huisartsen. Dit zal in de komende jaren alleen maar toenemen door vergrijzing en pensionering van huisartsen. Recent zijn de huisartsen Goede en Stam gestopt. Gelukkig hebben zij een opvolger kunnen vinden in dr. Dijkstra. Diverse huisartsenpraktijken hebben inmiddels een patiëntenstop afgekondigd, zoals huisartsenpraktijk Coster in Kudelstaart, de Vries in Oosteinde en Weve in Aalsmeer-Dorp. Op dit moment heeft niet iedere inwoner van Aalsmeer een huisarts, laat staan een huisarts in de eigen wijk. Daarbij nog de vele arbeidsmigranten die veelal niet ingeschreven staan in de BRP, maar ook ziek kunnen worden en dan een beroep doen op de huisartsenpraktijken in Aalsmeer. De urgentie moge duidelijk zijn en de Adviesraad roept het College van B&W op tot een proactieve aanpak.

Nieuwe bouwplannen

De urgentie in Aalsmeer wordt nog groter als de nieuwe uitbreidingslocaties Westeinderhage en de Oosteinderdriehoek zijn gerealiseerd met respectievelijk 275 en 850 woningen. Een nieuwe wijk met 850 woningen telt al snel 2000 tot 2500 bewoners. Volgens de norm van de Landelijke Huisartsen Vereniging staat 1 huisartsenpraktijk van 1 fte huisarts voor 2.095 patiënten.

Bij de planvorming van de Oosteindedriehoek is geen rekening gehouden met de eventuele komst van een huisartsenpraktijk. In deze nieuwe wijk is slechts een beperkt aantal m² beschikbaar voor maatschappelijke voorzieningen (150 m² in het nieuw te bouwen Kindcentrum). Volgens het Programma van eisen is deze 150 m² bestemd voor school gerelateerde voorzieningen als schoolarts, logopedie, jeugdhulp, ouderkind café en voor cultuureducatie en taallessen. Een huisartsenpraktijk is in het Programma van eisen niet opgenomen moeten wij tot onze spijt concluderen.

Handelingsverlegenheid gemeente

Het is moeilijk voor nieuwe huisartsen zich in Aalsmeer te vestigen omdat de huisvestingskosten aanzienlijk hoger zijn dan de vergoeding die zij van de Zorgverzekeraars hiervoor ontvangen. Voor bestaande praktijken is het om dezelfde reden moeilijk om uit te breiden. Daarbij speelt een tekort aan geschikte en betaalbare huisvesting een belangrijke rol. Vooralsnog ontbreekt in Aalsmeer beleid over de rol die de gemeente heeft in deze kwestie en wat haar handelingsmogelijkheden zijn. In de Jaarrekening 2023 staat hierover de volgende passage:

Dit is een complexe casus als gevolg van regelgeving op het gebied van staatssteun, concurrentiebeding en Wet Markt en Overheid. Er moet daarom onderzoek plaatsvinden naar de juridische mogelijkheden om de vestigingsmogelijkheden in de gemeente van de 1ste lijn te versterken.

Hieruit blijkt geen urgentie t.a.v. het vraagstuk van een (dreigend) tekort aan huisartsen.

Ontwikkelingen in de huisartsenzorg

In de gezondheidszorg in Nederland worden steeds meer taken vanuit het ziekenhuis bij de eerstelijnszorg neergelegd. De moderne huisarts verricht ook kleine chirurgische ingrepen. Door de wachtlijsten in de zorg blijft de huisarts langer verantwoordelijk voor patiënten met medische en psychische problemen. De werkdruk van de huisarts neemt toe. Via de inzet van praktijkondersteuners en het verschuiven van taken naar de doktersassistenten wordt de eerstelijnszorg anders ingericht, hetgeen ook weer extra praktijkruimte vraagt. Binnen het IZA en de HAGRO is er aandacht voor het passend organiseren van de huisartsenzorg en wordt er nagedacht over een toekomstbestendige eerstelijnszorg. Via het periodieke overleg met de gemeente worden deze thema's ook besproken en geagendeerd. Echter tot op heden zonder resultaat.

Huisvestingsproblematiek

Er zijn belemmerende factoren voor nieuwe huisartsen om zich te vestigen en voor bestaande huisartsen om hun praktijken uit te breiden. De belangrijkste hiervan zijn:

1. Tekort aan geschikte en betaalbare huisvesting.
2. Financiering: huisartsen ontvangen in hun tarieven een huisvestingscomponent. Deze is veel lager dan de werkelijke huisvestingskosten (zowel huur als koop).

De eerder genoemde handelingsverlegenheid heeft zich laten zien bij de huisvesting van eerstelijns gezondheidsvoorziening in de Roerdomplaan en bij de plannen voor de realisatie van een gezondheidscentrum in Kudelstaart.

In de Hornmeer vormen de huisvestingskosten een belemmering om de zorgplint in de Roerdomplaan in te vullen. Een gevestigde geïnteresseerde huisarts is afgehaakt vanwege de huisvestingskosten evenals een nieuwe huisarts.

In Kudelstaart is destijds, na een intensieve periode van 3 jaar overleg, planning en tekenen, de bouw van een gezondheidscentrum afgeketst op het vinden van kostendragers om de huisvestingskosten voor de eerstelijnszorg te kunnen drukken.

Geen wettelijke taak, wel maatschappelijke verantwoordelijkheid voor de gemeente

Wij beseffen dat de gemeente Aalsmeer geen wettelijke taak/zorgplicht heeft in het faciliteren van huisartsen en andere eerstelijns zorg bij het vinden van geschikte en/of betaalbare huisvesting. Het is echter in het belang van de Aalsmeerse bevolking dat er voldoende eerstelijns zorg beschikbaar is. Mede gelet op de vergrijzing de komende decennia en de krapte in de zorg is een goede eerstelijnszorg van cruciaal belang en een noodzakelijke basisvoorziening.

Met het oog op de hoge vastgoedprijzen is een grotere inzet van de gemeente aan het oplossen van dit probleem gelegitimeerd. De gemeente kan dit doen omdat huisartsen-

zorg en de met hen samenwerkende andere eerstelijns zorgvoorzieningen zoals fysiotherapie en apotheek, te beschouwen zijn als diensten van algemeen belang. Met hun diensten dragen huisartsen bij aan gemeentelijke beleidsdoelen, zoals gezondheid en welbevinden van haar inwoners. We zien steeds meer een verschuiving van de tweede naar de eerstelijnszorg. Daarmee neemt ook de behoefte aan extra praktijkruimte toe.

Wij beseffen dat er juridische grenzen zitten aan de handelingsruimte van de Gemeente op dit terrein gelet op het Didamarrest en de Wet Markt en Overheid alsmede het juridisch handelen binnen de grenzen van de Algemene beginselen van behoorlijk bestuur (gelijkheidsbeginsel).

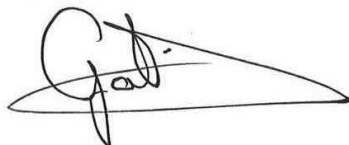
Toch doen wij als Adviesraad een beroep op het College van B&W een actieve rol in te nemen bij het realiseren van huisvesting voor de eerstelijnszorg. Daarbij willen wij wijzen op de notitie "Huisvesting eerstelijnszorg" van de Gemeente Amstelveen met Zaaknummer Z24-003171. Wellicht kan deze notitie als bouwsteen dienen voor het Aalsmeer beleid.

Advies:

1. Een actieve rol in te nemen bij het realiseren van voldoende huisartsen en andere eerstelijns zorgvoorzieningen in Aalsmeer.
2. Hiertoe met name een bijdrage te leveren aan voldoende huisvesting voor huisartsenpraktijken en met hen samenwerkende eerstelijns zorgaanbieders, door:
  - a. ontwikkelaars te stimuleren deze voorzieningen in voldoende mate te realiseren voor een betaalbare maatschappelijke huurprijs;
  - b. bij te dragen aan de aanpak van acute huisvestingsvraagstukken van bestaande huisartsenpraktijken door in het uiterste geval en onder strikte voorwaarden vastgoed te ontwikkelen ten behoeve van huisartsen, al dan niet samenwerkend in een gezondheidscentrum;
  - c. en in de uiterste gevallen waarin door de gemeente zelf wordt ontwikkeld en de bouwkosten dermate hoog zijn, af te kunnen wijken van het gemeentelijk beleid ten aanzien van kostprijs dekkende huur.

Graag ontvangen wij uw schriftelijke reactie op dit advies.

Hoogachtend,

mr. T.W.J.M. Gallée
Secretaris

w.g.
mr. J.J. Overbeek
Voorzitter